

VAS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Tájékoztató árvíz utáni teendőkről

A rendkívüli árhullám levonulása után elsősorban a zárt terek fertőtlenítéséről kell gondoskodniuk az árvízzel érintett területeken élőknek, az ingatlanok tulajdonosainak. Az elöntött házak lakóterei, az alagsorok, pincék, vízóraaknák, udvari árnyékszékek, csak az ár levonulását követően elvégzett takarítás és fertőtlenítés után vehetők ismét használatba.

Általánosságban elmondható, hogy a fertőtlenítéshez nem szükséges különleges készítményeket beszerezni, a kereskedelmi forgalomban kapható, a hétköznapokban is használt, fertőtlenítésre alkalmas termékekkel a művelet elvégezhető. A talaj fertőtlenítése csak a szennyvízzel elöntött, kisebb elszigetelt területeken (pl. lakóház udvara) indokolt. A fertőtlenítés lényege: a környezetben lévő kórokozók elpusztítása, illetve számuk minimalizálása, ezáltal a fertőző betegségek terjedési útjának elvágása, a betegségek megelőzése. Az általános higiénés szabályok fokozott betartására az árhullám levonulását követően is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az elöntött területekről származó leveles kerti növények, illetve a szennyezett vízzel érintkező zöldségek, gyümölcsök sem nyersen, sem főzve nem fogyaszthatók.

Az árvízzel érintett területeken a közműves ivóvízhálózatba szennyeződés nem került, a vezetékes víz továbbra is biztonságosan fogyasztható.

Kézfertőtlenítés

Ha a kézen látható szennyeződés van, vagyis láthatóan piszkos a kéz, akkor elsősorban a fertőtlenítő hatású folyékony szappan alkalmazása ajánlott. Egyébiránt a kéz fertőtlenítéséhez bármely, a kereskedelmi forgalomban kapható, egészségügyi hatósági biocid engedéllyel rendelkező kézfertőtlenítő szer alkalmazható. Az engedélyezett szerek címkéjén az engedélyszámot fel kell tüntetni. A biocid engedély kiadását minden esetben megelőzi a termék hatékonysági vizsgálata.

Alkalmazható fertőtlenítőszer: minden, a kereskedelmi forgalomban beszerezhető kéz- és bőrfertőtlenítő szer.

Ha a helyszínen nem áll rendelkezésre a szappanos kézmosásra alkalmas víz, akkor a különböző alkoholos kézfertőtlenítő készítmények is megoldást nyújthatnak a nem látható szennyeződések eltávolítására. Ebben az esetben az adott termék felhasználási útmutatója szerint kell eljárni, a kézfertőtlenítési idő készítménytől függően általában fél perc és egy perc között mozog.

Textíliák fertőtlenítése, fertőtlenítő mosás

A fertőtlenítő mosószeraladékok használata és a magas hőfokon történő mosás képes a leginkább megfelelően fertőtleníteni. A fertőtleníteni szükséges fehér textíliákat kb.: egy óra időtartamra kell beáztatni 2 %-os Hypos oldatba, ami 5 liter vízhez 1 deciliter Hypot adagolva készíthető el. (Az eljárás a színváltozást okozhat). A beáztatáshoz szükséges oldat pl.: Flóraszeptből is előállítható, 1 evőkanál Flóraszeptet adagolva 1 l vízhez 1 %-os oldat készíthető, a beáztatáshoz fél óra szükséges. Színes ruhák esetében a színvédő, fertőtlenítő mosószerek alkalmazhatóak. A beáztatás után a ruhák, szövetanyagok mosószerezrel a szokásos

módon mosható. A nem mosható szövetanyagokat, ruhákat (pl.: bútorkárpit, szőnyeg) 1 %-os Flóraszept oldattal kell átkefélni és hagyni megszáradni. (A szín elváltozása ebben az esetben is lehetséges) Mosógépben történő mosás esetén elsősorban a 60, 90-95 °C-os mosási programokat ajánlatos választani. Mosás után pedig a már száraz textíliákat érdemes gőzölős vasalóval is átvásalni.

Fertőtlenítő mosogatás

Az evőeszközöket, étkezészeteket, edényeket, poharakat első lépésben a hagyományos módon kell elmosogatni, ezt követi a fertőtlenítés. Ehhez 1 %-os Hypos oldatban (0,5 dl Hypo 5 l vízhez) 10 percig vagy pl.: az Ultra fertőtlenítő tisztítószer 1 %-os, 40 °C-os oldatában 5 percig szükséges az eszközöket áztatni, majd folyó, meleg vízzel alaposan le kell öblíteni.

Az eszközök mosogatásához mosogatógép is használható használati utasítása szerint. A mosogatógéphez a használati utasításában szereplő, vagy azzal egyenértékű szer használható. Ha a gépben nem használható fertőtlenítőszer, akkor az öblítő fázisban a víznek 82 °C feletti hőmérsékletűnek kell lennie, vagy forró levegős szárítást kell alkalmazni.

Helyiségek fertőtlenítése

A fertőtlenítést a víz visszahúzódása után kell elvégezni. A helység padlózatáról – amennyiben azt nagyobb mennyiségű iszap és egyéb szennyező anyag borítja – a szennyeződést egy erre a célra kijelölt helyre kell eltávolítani, majd a padozatot és a mosható felületeket (pl.: csempeburkolat) fertőtlenítőszerezrel kell kezelni.

A le- illetve felmosható felületek kezelésére a Hypo 2 %-os oldata vagy az Ultra fertőtlenítőszer 1 %-os oldata is alkalmas. Fontos, hogy a fertőtlenítő oldatot legalább 10 percig hagyjuk hatni, csak ezt követően mossuk le tiszta vízzel a felületet. A falakat 10 %-os klórmész oldattal, vagy egyéb fertőtlenítő hatású festékekkel kell kezelni. Az oldat elkészítéséhez 1 kg klórmészet kell 8 l vízben feloldani. A klórmészpor használata fokozott elővigyázatosságot igényel. Kerülni kell a por belégzését, szembe, nyálkahártyákra való jutását.

Talajfertőtlenítés

A talajfertőtlenítése csak a szennyvízzel elöntött, kisebb elszigetelt területeken (pl.: lakóház udvara stb.) indokolt. A fertőtlenítendő felületet klórmésszel kell egyenletesen beszórni, majd vízzel belocsolni.

Azokon a játszótéren, családi házak udvarán lévő homokozókban, amelyeket a megáradt víz elöntött, a homokot mindenképpen ki kell cserélni.

Komposztáló, kerti hulladéktároló, „szemétdomb”, trágyadomb fertőtlenítése

A fertőtlenítendő felületet klórmésszel egyenletesen be kell szórni, majd vízzel belocsolni. Ezt követően a szemétdomb, trágyadomb felszíni részét körülbelül 10 cm vastagságban egy erre alkalmas eszközzel alaposan át kell keverni. Elvégzése: 1 m³ fertőtlenítendő anyaghoz 2 kg klórmészport ajánlott adagolni.

Ürgödörös árnyékszék fertőtlenítése

Az ülődeszkát, a padozatot, az oldalfalat és a WC 1 m-es körzetét 10 %-os klórmészoldattal kell bemeszeln. Az ülődeszkát 2 órás behatási idő után vízzel alaposan le kell öblíteni. A klórmész oldat elkészítéséhez 1 kg klórmészet kell 8 l vízben feloldani. A klórmészpor használata fokozott elővigyázatosságot igényel. Kerülni kell a por belégzését, szembe, nyálkahártyákra való jutását. Az ürgödör tartalmának felületét összefüggő rétegben klórmész porral kell beszórni.

Ólak, istállók fertőtlenítése

10 %-os klórmész oldattal kell a felületeket kezelni. A klórmész oldat elkészítéséhez 1 kg klórmészet kell 8 l vízben feloldani. A klórmészpor használata fokozott elővigyázatosságot igényel. Kerülni kell a por belégzését, szembe, nyálkahártyákra való jutását.

Kútfertőtlenítés

Az előtött, szennyezett ásott kutak vizét szigorúan tilos felhasználni, mindaddig, amíg az árlevonulását követően, az előírt fertőtlenítésük meg nem történik:

Ásott kutak fertőtlenítése:

A kútban lévő vízmennyiség minden köbméterére 1 dl Na-hipoklorit 90, vagy 2 dl Hypo oldatot kell alkalmazni. A megfelelően kiszámolt fertőtlenítőszerrel egy vödör vízben alaposan el kell keverni, majd a kút belső falán körben végig folytatni. A fertőtlenítőszerrel kezelt kútvizet 24 óráig szükséges állni hagyni, azután pedig kiszivattyúzni. Ha a kiszivattyúzott víz klórszagú, akkor a fertőtlenítés megfelelő volt, ha nem érezhető a klórszag, akkor a kút fertőtlenítését kétszeres mennyiségű fertőtlenítőszer oldattal meg kell ismételni.

Fúrt kutak fertőtlenítése:

3 dl Na-hipoklorit 90-et, vagy 6 dl Hypo-oldatot szükséges az ún. anyacsőbe önteni, majd néhány percig a szivattyút járatni kell. Ezt követően az előzőekben alkalmazott fertőtlenítőszerből a megadott mennyiséget ismételtén az anyacsőbe kell juttatni és 24 óra időtartamra állni hagyni. Ezután a kutat addig kell szivattyúzni, amíg a klórszag már nem érezhető.

A védekezés során felhasznált homokzsákok és azok tartalma újrahasznosítható az alábbiak szerint:

A nedves, átázott homokzsákok szennyezettek, tartalmuk fertőzésforrást jelenthet, ezért szükséges a körültekintő kezelés. A zsákokból a homokot száraz talajra ürítsük ki, lehetőség szerint olyan területre, amelyet víz nem áztatott át. Az így összegyűjtött homok építkezésekhez felhasználható.

A zsákokat szintén száraz helyre kell összehordani, a kiürített, száraz homokzsákok hulladék és építési törmelék gyűjtésére, illetve más hasonló célokra (pl. egy következő árvízi védekezés) felhasználhatók. Ugyanakkor élelmiszerek (pl. burgonya, zöldség, alma) gyűjtésére, tárolására tilos alkalmazni a kiürített homokzsákokat.

Felhívjuk ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a védekezéshez felhasznált száraz homokot gyermekjátszótereken, homokozókhoz még akkor is tilos felhasználni, ha az a megáradt folyó vizével nem érintkezett. Nem lehet újrahasznosítani a homokot olyan helyeken, területeken sem, ahol az közvetlenül érintkezhet az emberi bőrfelülettel.

**Vas Vármegyei Kormányhivatal Körmenyi Járási Hivatal
Népegészségügyi Osztálya**